

Abstrakt

Nádorová onemocnění jsou po kardiovaskulárních chorobách druhou nejčastější příčinou úmrtí ve vyspělých státech. Počet nově diagnostikovaných pacientů se zhoubným nádorem neustále stoupá, průměrně o 2,5% ročně. Tento trend se týká i spinocelulárního karcinomu hlavy a krku, který je 6. nejčastější onkologické onemocnění. Jeho výskyt nejvíce ovlivňuje přítomnost dvou zevních rizikových faktorů: kouření a abusu alkoholu; poslední výzkumy naznačují, že pro vznik neoplazie je rozhodující nejen množství a délka užívání škodlivé látky, ale i doba jejího podání či psychická závislost na ní. V poslední době navíc roste incidence spinocelulárního karcinomu hlavy a krku u nekuřáků a mladších věkových skupin ve spojitosti s výskytem HPV infekce v nádoru.

Dosud nejčastěji používané formy protinádorové terapie (chirurgie, radioterapie, chemoterapie) i přes pokroky v posledních desetiletích vedou k významnému zlepšení přežívání pouze u některých typů rakoviny, ale například v případě spinocelulárního karcinomu hlavy a krku je celková pravděpodobnost pětiletého přežití stále nízká, přibližně 40%. Proto se pozornost obrací k novým formám terapie, například k cílené terapii s použitím monoklonálních protilátek nebo polymerních nosičů cytostatik. Dalším trendem současného výzkumu v této oblasti je možnost využít v boji proti nádorovým onemocněním imunitní systém.

V předložené práci je popisován jak současný stav poznání procesu karcinogeneze tak jsou zde diskutovány jednotlivé druhy protinádorové terapie se zaměřením na využití moderních terapeutických přístupů, které by mohly pozitivně ovlivnit klinický průběh nádorových onemocnění.

Klíčová slova: spinocelulární karcinom hlavy a krku, kouření, protinádorová imunita, regulace imunitní odpovědi, nádorové mikroprostředí, cílená léčba, biologická léčba, imunoterapie, syntetické nosiče léčiv